

Curtea de Conturi a Republicii Moldova

Raportul de audit asupra

**Raportului Guvernului privind executarea fondurilor asigurării
obligatorii de asistență medicală în anul 2023**

Direcția generală de audit II

Temeiul și scopul misiunii de audit

Misiunea de audit s-a realizat în temeiul:

Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017

Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2023, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.65 din 22.12.2022

Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2024, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.55 din 15.12.2023

CNAM unicul administrator al Fondurilor Asigurării Obligatorii de Asistență Medicală - **13.776,1 mil. lei**

Responsabilitatea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină

Organizează și ține
evidența executării
FAOAM

Raportează executarea
FAOAM către Guvern
și Parlament

Înregistrează
operațiunile privind
veniturile și cheltuielile

Asigură evidența
persoanelor fizice în
sistemul asigurării
obligatorii de asistență
medicală

Total cheltuieli- 13.776,1 mil. lei

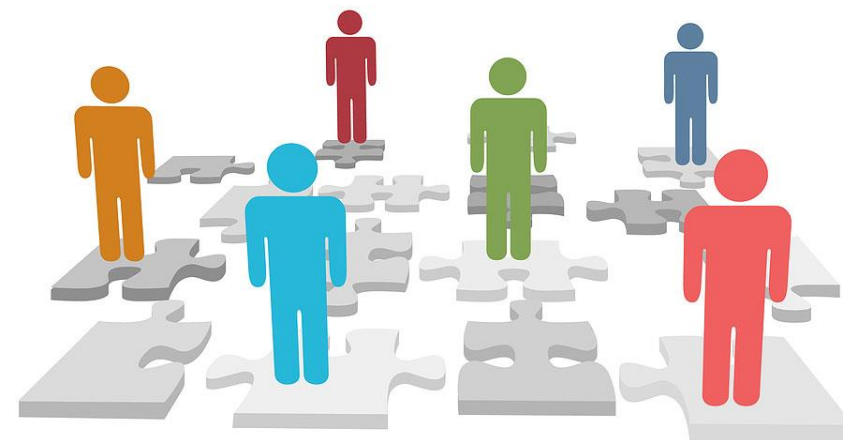
- Subprogramul „Asistența medicală primară” – 2.813,6 mil. lei;
- Subprogramul „Asistența medicală specializată de ambulatoriu” – 1.197,1 mil. lei;
- Subprogramul „Îngrijiri medicale comunitare și la domiciliu” – 104,8 mil. lei;
- Subprogramul „Asistența medicală urgentă prespitalicească” – 1.162,1 mil. lei;
- Subprogramul „Asistența medicală spitalicească” – 7.094,1 mil. lei;
- Subprogramul „Servicii medicale de înaltă performanță” – 244,6 mil. lei;
- Subprogramul „Servicii medicale paliative” – 70,6 mil. lei;
- Subprogramul “Servicii destinate compensării medicamentelor și dispozitivelor medicale” – 914,9 mil. lei;
- Subprogramul “Programe naționale și speciale în domeniul ocrotirii sănătății” – 39,0 mil. lei;
- Subprogramul “Dezvoltarea și modernizarea instituțiilor din domeniul ocrotirii sănătății” – 24,8 mil. lei;

Veniturile fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală

Total venituri
FAOAM

14 570,56 mil. lei

50%

Primele AOAM în formă de contribuție procentuală la salariu și alte recompense

achitate de **825 131** angajați

46%

Prime AOAM pentru asigurarea medicală a **1 512 004** de persoane asigurate de Guvern:

Pensionari, persoanele cu dizabilități severe, accentuate sau medii, participanții la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl etc.

Aria de audit și colectarea probelor

Pentru realizarea obiectivelor de audit au fost colectate probe de audit de la următoarele entități:

Compania Națională de Asigurări în Medicină, Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Ministerul Apărării, Ministerul Justiției

Serviciul Fiscal de Stat, Agenția Servicii Publice, Agenția de Transplant, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Biroul Național de Statistică, Agenția Națională Sănătate Publică

23 IMSP, 4 IMS private, 34 consilii raionale și municipale, 32 instituții medicale care prestează asistență medicală stomatologică

Venituri supuse auditării

•6,8 miliarde lei

Cheltuielile supuse auditării

•9,7 miliarde lei

Opinia de audit asupra

Raportul Guvernului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2023

Raportul Guvernului
privind executarea FAOAM
în anul 2023
*oferă o imagine corectă și
fidelă, în conformitate cu
cadrul de raportare
financiară aplicabil.*

Insuficiența funcționalităților
și interconexiunii sistemelor
informaționale din sistemul
sănătății

Nivelul redus de
responsabilizare a instituțiilor
implicate în acordarea
serviciilor medicale

Reglementări insuficiente ce
vizează procesele de
contractare, specificul de
raportare și achitare a
serviciilor medicale

Unele persoane nu au asigurat achitarea regulamentară a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă

**Categorii de plătitori
ai primelor de asigurare obligatorie de
asistență
medicală în sumă fixă, care necesitau
să se asigure în mod individual**

**116 notari -
1,5 mil.lei**

**993 avocați -
12,5 mil.lei**

**108 executori
judecătorești -
1,4 mil.lei**

**255 titulari ai
patentei de
întreprinzător
- 3,2 mil.lei**

**8580 de
fondatori de
întreprindere
individuală -
108,4 mil.lei**

posibile venituri în FAOAM în sumă
de 127,0 mil.lei.

Procesul de înaintare a notificărilor persoanelor ce trebuiau să se asigure în mod individual, precum și executarea deciziilor instanțelor judecătorești atestă dificultăți și deficiențe

Notificarea și informarea persoanelor care urmau să procure prima AOAM în sumă fixă

8200 notificări transmise persoanelor fizice

3400 persoane nu au recepționat notificările remise de CNAM

Posibile venituri neîncasate în sumă de 44,0 mil.lei

Deciziile irevocabile ale instanțelor de judecată

1684 decizii irevocabile în favoarea CNAM

în sumă de 17,3 mil.lei

Titluri executorii înaintate în baza deciziilor irevocabile

1214 de titluri executorii cu privire la încasarea silită a primei AOAM în sumă fixă

470 de titluri nu au fost solicitate pentru executare

Posibile venituri neîncasate în sumă de 8,4 mil.lei

Necorespunderea informațiilor privind evidența plătitorilor de prime AOAM în sumă fixă și a datelor aferente veniturilor încasate și reflectate în Raportul Guvernului

Darea de seamă privind veniturile realizate de către agențiile teritoriale CNAM

Formularul 4.2 din Raportul Guvernului privind executarea FAOAM în anul 2023

Venituri din prime de asigurare obligatorie de asistență Medicală, în sumă fixă

195,9 mil.lei

200,4 mil.lei

Evidența persoanelor asigurate de Guvern nu este susținută de date veridice cu privire la numărul și statutul acestora, ceea ce poate afecta accesul la servicii medicale.

copiii cu vârsta de pînă la 18 ani

elevii și studenții încadrați în sistemul de învățămînt

gravidele, parturientele și lăuzele;

persoanele cu dizabilități severe, accentuate sau medii

pensionari

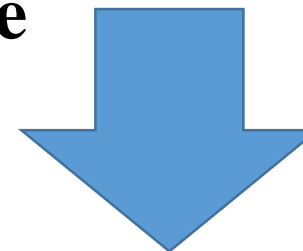
persoanele care îngrijesc la domiciliu o persoană cu dizabilitate severă

persoanele din familiile defavorizate care beneficiază de ajutor social

donator de organe în viață etc.

Numărul persoanelor asigurate de Guvern - 1 512 004 persoane

Transferuri de la Bugetul de Stat în sumă de **6 696,7 mil. lei**

Persoane asigurate de Guvern	Numărul de persoane raportate de CNAM	Numărul total de persoane	Numărul de persoane care lucrează din total	Numărul de persoane care urmează să fie asigurate de Guvern	Divergențe
-		conform datelor de la instituțiile responsabile de evidență			-
1	2	3	4	5 = (3-4)	6 = (5-2)
1. copiii cu vârsta de pînă la 18 ani	810 831	804 103	-	804 103	6 728 mai mult
2. persoanele cu dizabilități severe, accentuate sau medii	129 593	101 684	27 706	73 978	55 615 mai mult
3. pensionari	468 512	674 891	174 885	500 006	31 494 mai puțin
4. șomerii înregistrați la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	8 004	-	-	8 856	852 mai puțin

Contractarea și achitarea volumul de servicii medicale ”per capita”, pentru toată populația Republicii Moldova

2 785,4 mil.lei
achitat pentru
servicii
medicale
primare

Asistență medicală
contractată și achitată din
FAOAM
pentru **3 421 755 persoane**

1 174,3 mil.lei
achitat pentru
serviciile
urgente
prespitalicești

Conform datelor Biroului Național de Statistică
numărul populației în Republica Moldova a
constituit **2 512 758 persoane**

La gestionarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală se atestă solduri de mijloace financiare nevalorificate, în sumă de 3 174,8 mil.lei.

Mijloacele bănești existente în conturile CNAM – 2.145,3 mil.lei

340,2 mil. lei

- Asistența medicală spitalicească

117,3 mil. lei

- Servicii destinate compensării medicamentelor și dispozitivelor medicale

110,9 mil. lei

- Asistența medicală primară

69,7 mil. lei

- Asistența medicală specializată de ambulator

54,0 mil. lei

- Servicii medicale de înaltă performanță

14,6 mil. lei

- Asistență medicală urgentă prespitalicească

11,5 mil. lei

- Îngrijiri medicale comunitare și la domiciliu

10,2 mil. lei

- Servicii de îngrijire paliativă

Mijloacele bănești existente în conturile instituțiilor medicale – 1.029,5 mil.lei

478,6 mil. lei

- Asistența medicală spitalicească

273,9 mil. lei

- Asistența medicală primară

169,6 mil. lei

- Asistența medicală specializată de ambulator

20,5 mil. lei

- Servicii medicale de înaltă performanță

56,9 mil. lei

- Asistență medicală urgentă prespitalicească

15,4 mil. lei

- Îngrijiri medicale comunitare și la domiciliu

14,7 mil. lei

- Servicii de îngrijire paliativă

Serviciile de intervenție timpurie la copii au fost contractate și achitate după principiul ”Buget global”

Serviciile de intervenție timpurie constau în asigurarea asistenței adecvate la momentul oportun fiecărui copil cu tulburări de dezvoltare sau risc de apariție a acestora

10 prestatorii de servicii medicale nu au prestat servicii de intervenție timpurie pentru cel puțin 800 copii

2 prestatorii de servicii medicale au acordat servicii pentru 500 de copii mai mult decât a fost prevăzut în contractele încheiate cu CNAM

Valoarea serviciilor achitate a fost la nivelul de 100% și a constituit 1,6 mil. lei, pentru toți prestatorii de servicii de intervenție timpurie

Centrele Comunitare de Sănătate Mintală și a Centrele de Sănătate Prietenoase Tinerilor, au fost finanțate diferențiat în lipsa unor criterii

Contractarea și
alocarea volumului de
mijloace financiare s-a
efectuat în baza
"bugetului global"

39,4 mil. lei pentru 41 de
Centre de Sănătate
Prietenose Tinerilor

Finanțare diferențiată
deși deserveșc același
număr de populație,
precum și realizează
același quantum de vizite

51,2 mil. lei pentru 40 de
Centre Comunitare de
Sănătate Mintală

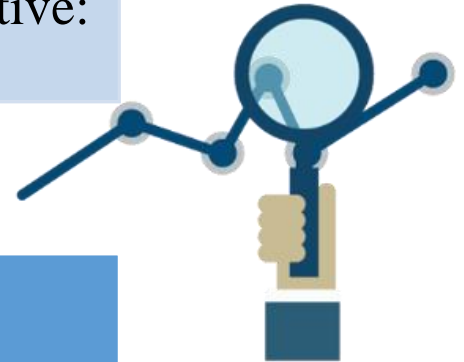

Activităților de profilaxie și prevenire a riscurilor de îmbolnăvire nu au fost realizate, ceea ce nu a sporit accesul la aceste servicii medicale

Activitățile prioritare de profilaxie nu au fost implementate

Diagnosticul precoce de cancer mamar:
2,6 mil.lei

Screening cervical al femeilor HIV pozitive:
200 mii lei

Cauzele:

Deficiențele procesului de planificare, inclusiv insuficiența reglementărilor exhaustive aferente realizării proiectelor din fondul de profilaxie

Impact:

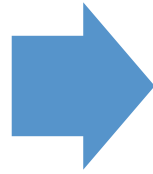
Nevalorificarea mijloacelor financiare ale
FAOAM: **2,8 mil.lei**

Nu a sporit accesul persoanelor asigurate la
serviciilor de depistare precoce a maladiilor

Serviciile medicale de profilaxie necesare a fi acordate în cadrul asistenței medicale stomatologice nu au fost realizate pentru toți copiii

Organizarea anuală obligatorie a examenelor medicale a copiilor

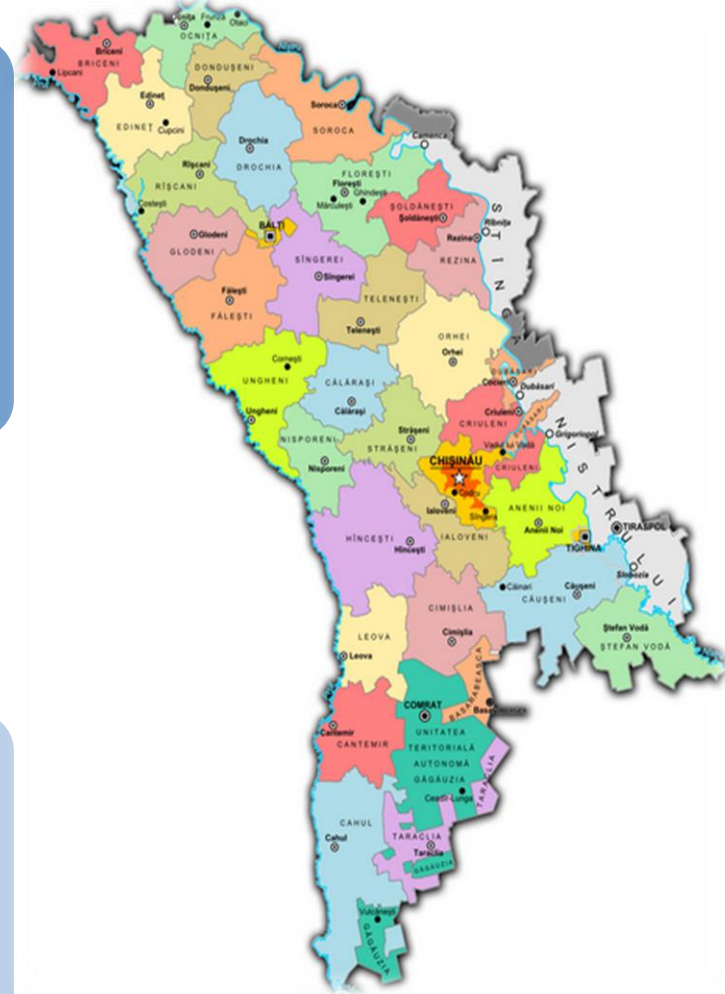

265 334 de copii din instituțiile de învățământ

136 530 copii nu au fost asigurați cu examenelor medicale stomatologice

9,3 mil.lei. achitate pentru asistența medicală stomatologică, care acoperă și examenele profilactice anuale

Centrele stomatologice raionale, centrele de sănătate raionale și echipele mobile nu au asigurat conclucrarea în prestarea serviciilor stomatologice

Servicii stomatologice profilactice prestate de către echipa mobilă

Serviciilor stomatologice profilactice prestate de către centrele stomatologice raionale contractate conform Programului Unic

3313 de copii au fost examinați repetat

Suma achitată din **fondul măsurilor de profilaxie** – 5,4 mil. lei

Suma achitată din **fondul pentru achitarea serviciilor medicale**, inclusiv care acoperă serviciile anuale profilactice la copii - 10,1 mil. lei

Cheltuielile pentru medicina primară nu pot fi evaluate reieșind din serviciile prestate populației contractate, deoarece sistemul informațional Asistență medicală primară atestă dificultăți la utilizare.

Asistența medicală primară nu a asigurat toată populația cu servicii profilactice

**Examinare
la diabet
zaharat**

**Colesterolul
seric**

**Tonometria
oculară**

Hemocultest

**Testul
citologic
Babeș-
Papanicolau**

75%

63%

58%

30%

50%

**Sistem
informațional SIA
"Asistență Medicală
Primară"
utilizat la nivel de
30%**

**2,8 miliarde de lei
sunt contractate și
achitate pentru
medicina primară**

Realizarea activităților specifice la nivelul asistenței medicale primare 34 mil.lei sau 15 lei pentru fiecare cetățean

Nu au fost elaborate și aprobate
formulare de raportare a
activităților, ceea ce afectează
transparența utilizării mijloacelor
financiare

Stabilirea volumului de
finanțare nu a dispus de
date fundamentate la
determinarea plății ”per
capita” pentru fiecare
cetățean, care a
constituit 15 lei

Activitățile specifice sunt
incluse în atribuțiile
prestatorilor de servicii
medicale

Nereflectarea în evidența contabilă a creanțelor, precum și subevaluarea bunurilor imobile au afectat informațiile raportate în anul 2023

În Raportul
Guvernului
Formularul 4.2
CNAM

Nereflectarea
creanțelor
aferente titlurilor
executorii aflate
la executare silită

29,2 mil. lei

Bunurile imobile din
gestiunea economică
în sumă de **24,6
mil. lei**, nu au fost
reevaluate și
înregistrate
corespunzător în
capitalul propriu sau
datorii

Două terenuri cu
suprafața de 0,3863
ha, nu au fost evaluate
și contabilizate
corespunzător -10,8
mil. lei potrivit datelor
cadastrale

Serviciile de îngrijiri medicale paliative nu au fost realizate pe deplin, ceea ce a afectat accesul persoanelor la asistența medicală

IMSP SR Orhei

- 581 de servicii de îngrijiri paliative
- 581,1 mii lei

IMSP SR Cimișlia

- 426 de servicii de îngrijiri paliative
- 415,4 mii lei

IMSP SR Edineț

- 373 de servicii de îngrijiri paliative
- 363,7 mii lei

IMSP SR Florești

- 368 de servicii de îngrijiri paliative
- 358,8 mii lei

IMSP SR Anenii Noi

- 254 de servicii de îngrijiri paliative
- 247,7 mii lei

47 de prestatori de servicii medicale care au fost contractați

-
80,7 mil. lei

24 de instituții medicale nu au asigurat acordarea a 3 152 servicii de îngrijiri paliative

Nerealizarea intervențiilor medicale din cadrul programelor speciale în sănătate deși listele de așteptare atestă un număr mare de pacienți

Servicii medicale de protezare a aparatului locomotor

Total: 17 instituții medicale au fost contractate pentru realizarea intervențiilor chirurgicale costisitoare

93% intervenții chirurgicale efectuate din totalul serviciilor medicale contractate

8 instituții medicale raionale

305 intervenții chirurgicale realizate din cele 679 de intervenții contractate

6 instituții medicale raionale

255 de persoane sau 54% au beneficiat de intervenții chirurgicale din cele 473 persoane transmise instituțiilor medicale pentru programare.

Instituții medicale din mun. Chișinău

"Medpharmconsult" SRL

375 persoane remise - 130 servicii medicale contractate

IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie si Ortopedie

3167 persoane remise - 1588 servicii medicale contractate

SRL „MedClinicInternational”

877 persoane remise - 542 servicii medicale contractate

SCM „Sfânta Treime”

2221 persoane remise - 2062 servicii medicale contractate

Dificultăți aferent procesului de evidență și transmitere a persoanelor din listele de așteptare pentru intervențiile chirurgicale: în listele de așteptare 46 350 persoane - urmau a fi incluse cu 18 099 persoane mai mult

Protezarea
aparaturii
locomotor

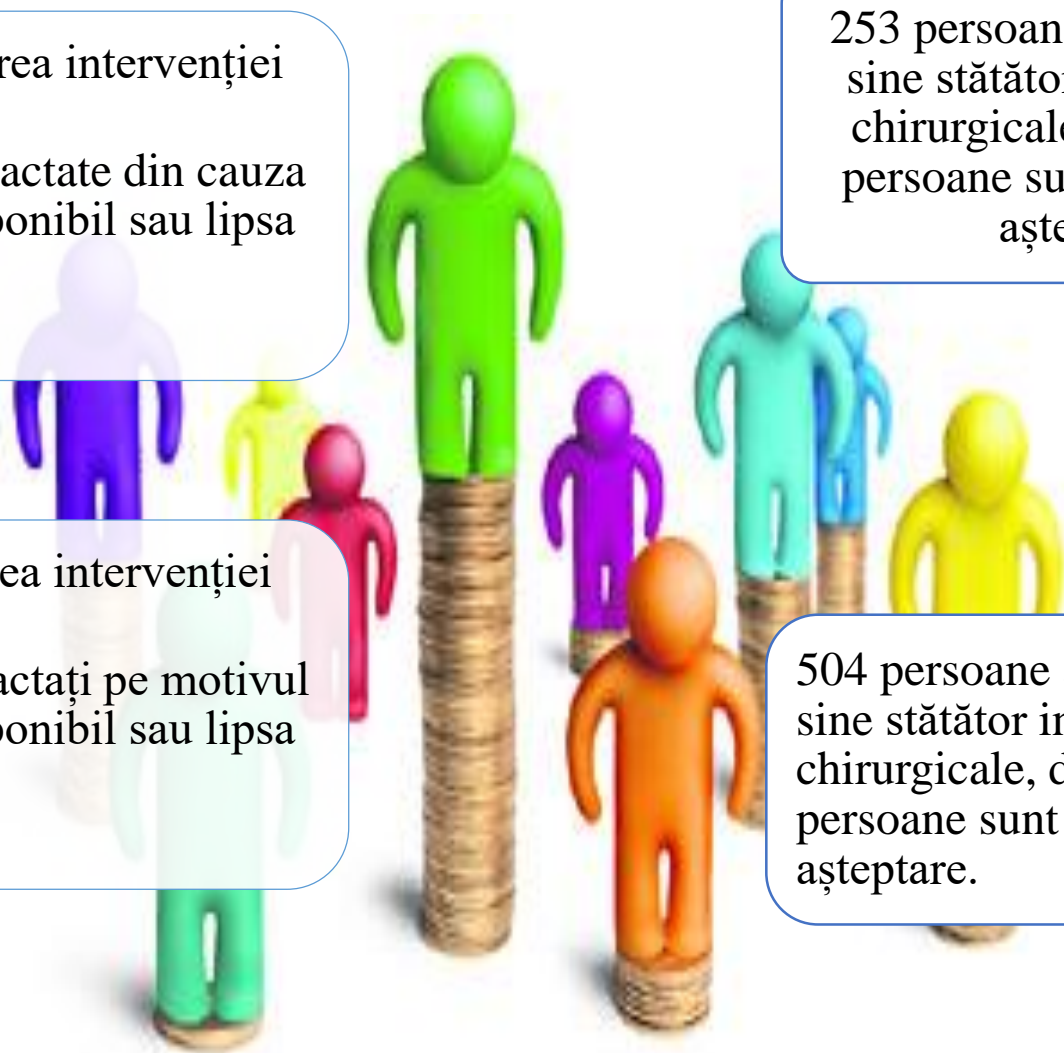
- 3 859 persoane au solicitat amânarea intervenției chirurgicale;
- 2 968 persoane nu au putut fi contactate din cauza numărului de telefon greșit, indisponibil sau lipsa telefonului de contact;

253 persoane au achitat de sine stătător intervențiile chirurgicale, din care 69 persoane sunt din lista de așteptare

Tratament operator
pentru cataractă

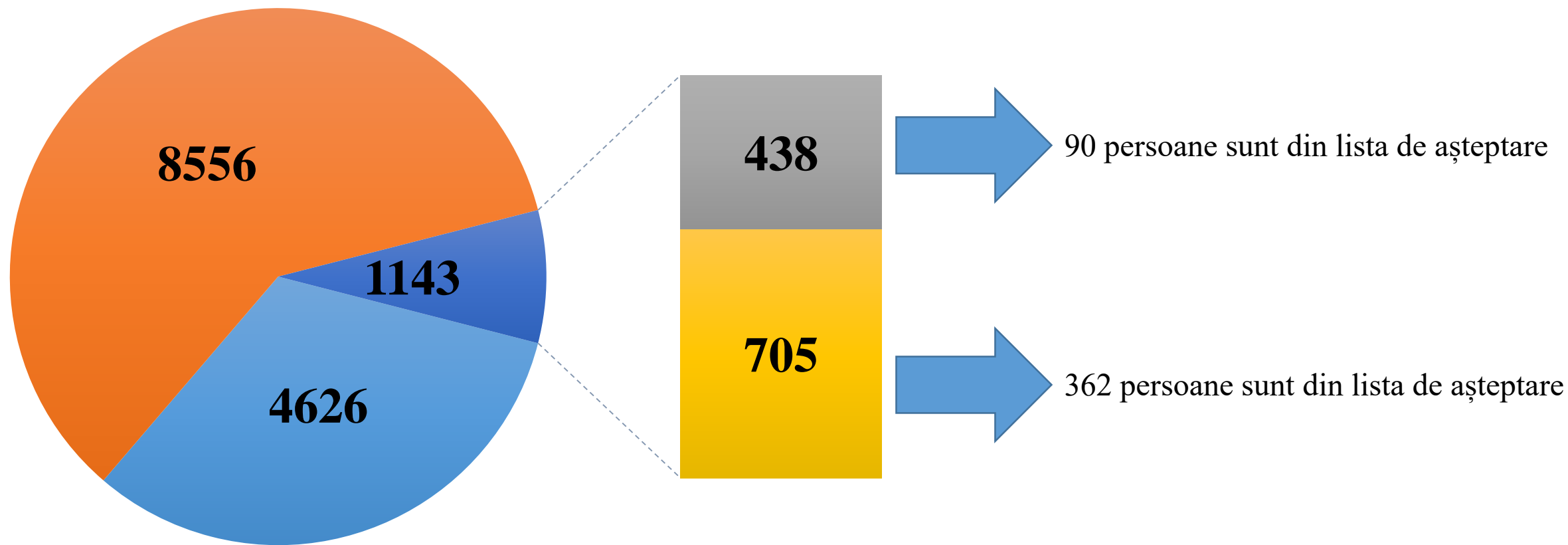
- 1045 persoane au solicitat amânarea intervenției chirurgicale;
- 2300 persoane nu au putut fi contactați pe motivul numărului de telefon greșit, indisponibil sau lipsa telefonului de contact;

504 persoane au achitat de sine stătător intervențiile chirurgicale, din care 168 persoane sunt din lista de așteptare.

Listele de așteptare atestă îmbunătățiri, însă acestea nu au contribuit pe deplin la realizarea a serviciilor medicale acordate în cadrul programelor speciale în sănătate

- Intervenții programate pentru „Protezarea aparatului locomotor”
- Intervenții programate pentru „Tratament operator pentru cataractă”
- Intervenții de urgență pentru „Protezarea aparatului locomotor”
- Intervenții de urgență pentru „Tratament operator pentru cataractă”

Implementarea recomandărilor anterioare au la nivel de 80%

CNAM de comun cu MS au aprobat formulare de evidență primară și dările de seamă privind raportarea de către instituțiile de profil a volumului de servicii medicale prestate și a pacienților unici deserviți pe parcursul anului

CNAM de comun cu MS au aprobat ordine prin care să asigure responsabilizarea prestatorilor de servicii medicale stomatologice

CNAM a achitat serviciile medicale spitalicești realizare supra contract prin încheierea acordurilor adiționale la contractele de bază

CNAM a elaborat și transmis către Ministerului Sănătății, pentru examinare și aprobare regulamente aferent modul de gestionare și actualizare a listelor de așteptare.

Acțiunile întreprinse au contribuit la fortificarea proceselor de evidență a serviciilor medicale și îmbunătățirea reglementărilor aferente